

عنوان مقاله:

فراتحلیل نتایج پژوهش های تأثیر مصرف کودهای دامی، زیستی و نیتروژن بر صفات کمی و کیفی چغندر قند

محل انتشار:

نشریه پژوهش های خاک، دوره 37، شماره 4 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسندها:

سمر خیامیم - استادیار موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، کرج، ایران

حمید نوشاد - موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه بذر چغندر قند، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، کرج، ایران

بابک بابائی - موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه بذر چغندر قند، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، کرج، ایران

باذر رجبی - موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه بذر چغندر قند، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، کرج، ایران

شهرام خدادادی - موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه بذر چغندر قند، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، کرج، ایران

خلاصه مقاله:

ناخالصی های ریشه چغندر قند به ویژه سدیم یکی از عوامل موثر بر کیفیت ریشه و ضریب استحصال قند است. عوامل مختلف از جمله شرایط خاک، زمان و مقدار مصرف کودهای مختلف بر مقدار قند قابل استحصال در کارخانه، اثر دارد. به منظور بررسی عوامل تاثیرگذار بر مقدار ناخالصی ها و صفات کمی و کیفی ریشه، در یک تجزیه فراتحلیل، داده ها و نتایج تحقیقات انجام شده طی سال های ۱۳۹۹ تا ۱۴۰۶ که در ۳۰ گزارش نهایی موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه بذر چغندر قند منتشر شده بود، تجزیه و تحلیل شد. داده های این گزارش ها در پایگاه داده ای شامل ۴۸۰ ردیف در ۲۶ سنتون ایجاد گردید. داده های منتظر با تیمارهای مورد بررسی شامل کود دامی، فرآورده باکتری و اسید آمینه، مقدار و زمان مصرف نیتروژن از پایگاه داده استخراج و سپس نسبت واکنش (نسبت تغییرات صفات هر تیمار به شاهد تیمار در همان آزمایش)، میانگین وزنی نسبت واکنش، انحراف معيار و اثرات معنی دار سهم هر یک از عوامل بر صفات کمی و کیفی ریشه چغندر قند مشخص شد. نتایج نشان داد که مصرف ۶۰ تن در هکتار کود دامی، ۱۵۰-۲۰۰ کیلوگرم در هکتار نیتروژن و تقسیط ۲۵٪ کود نیتروژن قبل از کاشت، ۵٪ در زمان تک و ۲۵٪ در زمان تک دوم، ضمن افزایش معنی دار عملکرد ریشه، عملکرد قند ناخالص و عملکرد قند خالص، بر میزان سدیم ریشه چغندر قند تاثیر معنی داری نداشت. مصرف بیش از حد نیتروژن به مقدار ۲۵۰-۳۰۰ کیلوگرم در هکتار و مصرف تمام کود نیتروژن بعد از کاشت ضمن عدم تاثیر معنی دار بر عملکرد ریشه، عملکرد قند ناخالص و عملکرد قند خالص به ترتیب موجب افزایش سدیم ریشه به مقدار ۱۸٪ و ۷٪ شد. فرآورده باکتری و اسید آمینه تنها باعث افزایش درصد قند ناخالص ریشه چغندر قند به مقدار ۱٪ گردید.

کلمات کلیدی:

تقسیط کود، سدیم ریشه چغندر قند، عملکرد قند خالص، کود آلی، کود نیتروژن

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1955104>

